

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedő. Ide küldendők az előfizetési díjak nyitlerek és hirdetések.

Hirdetések átlagosan számítatnak.

MURAKÖZ

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELÉNŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztai önszegélyző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt
Fél évre . . . . . 2 frt
Negyed évre . . . . . 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppellik A., Daube G. L. és társaság és Herndl. Brűben: Stern M.

Nyitlér pótisora 10 kr.

A pünkösöd és még valami.

A kereszténység születésnapját üljük ma. A mai nap az, melyen a gyarló tudatlan halászok elnyerték az égből az igazság lelkét. E napon bocsátottat a kereszténység hajója az évszázadok tengerére, s mindjárt elindulása pillanatában ott leng fölötté az igazság zászlaja, mely ezt a hajót már 19-ed fél századon keresztül diszít, s a világ végeztéig diszít, mert: „nec portae inferi“!...

Tehát ma kaptuk az igazság lelkét! Reményilem, e lap igen tisztelt olvasói nem fogják rosznéven venni, ha a mai napon én is egy kis igazságot szellőztetek. De arra is kérem őket, hogy ne nevensenek, midőn soraimon végigtekintve észreveszik, hogy valójában a hazugságról beszélek, holott az igazságról kellene azt tennem. Soha sem időszertlenül egy egy társadalmi bajra rámutatni; és kétségbevonhatatlannak tartom, hogy az igazság ünnepén már csak azért is lehet a hazugság felett egy kis diszbeszédet tartani, hogy belátva annak utálatos voltát, a felette tartott ének gyász-hymusszá változzék, és mi az igazsághoz pártoljunk, daczára ellenszenvet voltának. Mert hát tagadhatatlan, hogy úgy vagyunk mi is az igazsággal, mint Pilátus, ki miként tudjuk, megkérdezte, hogy mi az?... de a felelet elől megfoltott.

»A hazug ajkak utálatosak az Urnál« (Péld. 12. 22); s mi valljuk be, hogy mind ennek daczára hazudunk, akár csak napszamba tenaók. Tekintsünk csak szét, ha nem is a nagyvilágban, lévén ehhez csekély a mi módunk — hanem csak úgy magunk körül, mindjárt láthatjuk és hallhatjuk, mint örül a hazugság malma. És ha tapasztaljuk, hogy az emberek, mily sokat, mily arczáltalán hazudnak; mint igyekeznek hazug dicsérettel, csalfa magasztalásokkal, himes beszédekkel ember-társaikra rászedni, önző érdekeiket előtérbe tolni; lebebarátaikat úgy erkölcsileg, mint anyagi tekintelben megkárosítani; ha látjuk, hogy a sok hazudozás folytan mint pusztul az emberiség kebléből a hit, az egymás iránt való bízalom és kölcsönös tisztelet és szeretet; ha tapasztaljuk, hogy a csalfa, hazug hízlegések haszontalan romjain, mint épül fel a gőg rut Bábéle — és terjed a szeretetlenség futó homokja; terjed a család, a hamis eskü; terjednek az iszonyú társadalmi bajok, melyek minden rendet, törvényt, jogot felforgatással fenyegetnek, a melyeknek gyógyításában, kiirtásában a leghatalmasabb kormányok is nyomorult törpéknek, tehetetleneknek bizonyulnak: úgy önkénytelenül is felszáll lelkünk szentélyéből az égbe az imaszerű sóhaj »Jöjj el igazságnak szent lelke és te uralkodjál közöttünk!«

Továbbá, ha úgy vizittek, összejövetelek, találkozások alkalmával látjuk és tapasztaljuk a kigyószzerű hízlegést, előzékenységet, szívéllyességet, válogatott udvariasságot, ki gondolná, hogy legtöbbnyire ez csak csalfa palástolása az igazi érzelmeknek?... Távozzál onnan; s alig huzd ki a lábadat, már a szellemes társaság te fölötté mulat; és örvendezzél, ha csak feletted mulat és nem foszt is meg egyszersmind becsületedől.

Hát a hosszu téli esték? Hát ezek mire valók? Ilyenkor unatkozunk, az unalmat el kell pedig üznünk!... s mit csinálunk? e'megyünk egy kis tracsccparthiera és a hazug-ágok szappanával jól megmosuk felebarátaink ingét.

Megszapuljuk a semmirevalót, mert ember merészelt lenni, a kinek hibái is vannak; és az ily hibák felett... vesd el magad!... vagy mi több, ezek nagyitáiban, vagy pláne koholt hazugságok szinrehozásában mulatunk magunk és mulattatjuk hozzánk hasonló szeretetlen embertársainkal. Pedig jól jegyezzük meg, hogy a nemes kebel és a nagy jellem ilyenektől tartózkodik, félvén a nivóról leszállani a sárba, nehogy önnönmagát szennyezze be.

Ezek után ismételve felsóhajthatunk: »Jöjj el igazságnak, irgalomnak és vigasztalásnak szent lelke!... s szabadíts meg ezen a társadalmi életünknek gyökerét rágó filloxerától!«
Horváth I. Honor.

A „Muraköz“ tárczája

Valami a körmökről.

Az ember kezének megtekintése nem minden érdek nélkül való; mert ebben látjuk az ember testének legtekélyesebb eszközét, mint a mely a legelőkelőbb tulajdonságonak egész sorozatát bírja és az emberi lángesz által kidöntött legkomplicáltabb technikai föladatokat is megoldani képes. Különösen a paizsalaku körmök azok, a melyek fölötté módon mozdítják elő az ujjaknak készségét s ügyességét. Pedig ezen képződményt figyelembe sem vesszük; rendszeren le szoktuk azt nézni s legfőlébb boszankodunk, ha körmeink gyorsan nőnek, vagy a piszok gyűlhelyei lesznek azok.

Napjainkban a legtöbb ember nem igen tördök azzal, hogy körmeire valami különös gondot vagy figyelmet fordítson. Egészen másként volt ez régente, az Ó-kor legelőkelőbb kulturnépeinél. Körmeik ápolására az előkelő római nők nőrabszolgákat tartottak, kik a körmök ápolására oltó helyett ezüstcsipetűt és éles tollkést használtak s a mellett sokszor még különféle nedveket, gyökereket és porokat is vettek igénybe, hogy a körmök erődeséget s kinövésait azokkal elenyésztessék. A rabszolgá egyes keze alatt a köröm csak akkor vált igazán széppé, a mikor gondosan körülvágva s kímítva a hus színét lá tatta magát keresztül.

A hogy a kéz vonásaiából a chiromantikusok kiejöslök) az egyes emberek sorsát vőlük kiolvasni,

akként a körmökben is támpontokat hisznek találni, melyekkel tudományukhoz új anyagot gondolnak gyűjtetni; mert az azokon mutatkozó különféle fehér, fekete, barna, vörös és sárga foltok, pontok és felhőcsék szerintök igen alkalmasok volnának arra nézve, hogy az azokból az illető egyén jellemét s annak jövőndő sorsát is kimagyarázhassuk.

A néphit nyoma, mely szerint a körmökön látható kicsi pontocska s egyéb képződmények nem egyebek titkos jeleknél, a melyekből a jövő eseményekre következtethetünk, kivált az északi népeknél még a pogánykorszakba vezethető vissza. Nálunk is akárhányszor hallhatunk megjegyzéseket s tanácsokat, hogy a körmöket csak bizonyos időben s körülmények között vágjuk le, mert különben veszedelmet és szerencsétlenséget hoznak fejünkre.

Szerintök legjobb a körmöt pénteken vágni le. Ez szerencsét és pénzt hoz nekünk s hozzá a fogtájástól is megóv.

A fehér foltok szerencsét jelentenek. Azt mondják, ha az ember körme virágozik, a szerencse sincs távol; míg ellenben a sárga, barna, vörös s a fekete foltok szerencsétlenséggel járnak; szűkséget gondol, sőt halált is okoznak.

Physiolog-psychologiai theorikák alapján az ujj körmének alakjából újabb időben az emberek jellembeli tulajdonságait, valamint szellemi tehetségét is a legpontosabban akarják megállapítani. Ennek értelmében a hosszukas és keskeny körmök phantasiát, poetikus és művészi hajlamokat, de lomhaságot is árulnak el; a hosszu, de széles s a mellett lapos körmök okosságra, érejtétiötöhetőségre s komolyságra mutatnak; a széles

s hozzá rövid körmök hirtelen haragot, pörlekedési kedvet s önfeljuséget jelentenek; az élénk piros körmök egészségről, bátorságról, derűt kedélyről, valamint nagylelkűségről — a merev s törékeny körmök verengésről, gyilkossági s verekedési kedvről tanuszkodnak; a meggörbültek a kétszínűsége és a durcozottságra vallanak; a rövid, nagyon puha s vékony körmökből a test és érzék gyöngeségére következtethetünk, míg a nagyon rövid s a husig lerágott körmök az érzékeségnek s a butaságnak a jelei. Illog ezen theorikák mennyiben igazolva, nem kutajuk; de úgy hiszszük, hogy ez se mind készpénz, itt se lesz szabály kivétel nélkül.

A cigányok a körmökből a következőket olvassák ki. A kinek körmei fehér foltoktól tarkák, az valamennyi asszonyért rajong; 6 maga azonban a mind szerelmes, ép annyira állhatatlan is. A boltozott körmű ember büszke. A rövid körmű tulajdonosa türelem, tisztességes és szerencsétlenségében megadó. A kinek átlátszó rózsaszínű körmei vannak, az derűt, szelid és szeretetreméltó kedélyű. Szerelmesek, kiknek körmeik egyuttal átlátszó is, szenvedélyükben határt nem ismernek. A vastag körmök a nyakasságnak s gonosz hajlamoknak árulói. A kinek szépen kikerekített és sima körmei vannak, az bekeszerető és engesztelenülény természetű. A ki körmeit egyetlennél nyesei, az cselekedeteiben gyors és határozott. Azon emberek, kik körmeik gondozására időt nem szentelnek, a cigány főfogás szerint, rendszeren szomorú véget érnek.

(Vége köv.)

Megyei rendes közgyűlés.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága május havi ülését Svastics Benő főispán Ömeltóságának elnöklete alatt f. hó 4. és 5. napján tartotta, a bizottsági tagok nagy-számu részvétele mellett. A gyűlésen résztvettek száma a kétszázat meghaladta.

Főispán Ömeltósága a megjelent bizottsági tagokat szívélyesen üdvözlővén, örömeinek adott kifejezést a bizottsági tagok ily szép számu megjelenése felett. Majd részletesen felsorolta a vármegyében a decemberi közgyűlés óta felmerült fontosabb mozzanatok.

A közhelyesséssel és éljenzéssel fogadott főispáni megnyitót beszéd után felszóllott Szabó Imre bizottsági tag, részletesen okadatulva Muraköznek a zágrábi érseki egyházi megyétől elcsatolásának és a szombathelyi püspöki egyházmegyéhez való csatolásának sürgősségét.

Ezzel kapcsolatban felolvastattott Hajós Mihály bizottsági tagnak az állandó választmány által tárgyalt indítványa, a melyet indítványozó a közgyűlés zajos helyeslése között lelkes és hazafias szellemtől áthatott beszéd kíséretében ajánlott elfogadás végett.

Zalavármegye közönségének azon ténnye, hogy Muraköznek, a zágrábi érseki megyétől a szombathelyi püspökséghez csatolása iránt a miniszterelnökhöz és a vallás és közoktatásügyi miniszterhez feliratot intézett a zágrábi egyházi tényezők által nemcsak czéljában, hanem eszközeiben is jogosultatlan ellenmozgalmat ébresztett. Czéljában jogosultatlan ugyan is ezen ellenmozgalom, mivel Muraköznek a zágrábi érseki egyházmegyétől való elcsatolásának kérdése Ő felsége által elvileg eldöntetett. Jogosultatlanok azonban az ellenmozgalomban használt eszközök is; mivel azon körülmény, hogy azon muraközi egyházi férfiak, a kik hazafias érzülettől áthatva a vármegye közönségének feliratait átnyújtó küldöttségben résztvettek, emiatt egyházi felsőbbeségük részéről üldözletnek, méltó felháborodást kelthet a magyar hazafias közvéleményben. Mindezen tények csak újabb bizonyítást szolgáltatnak arra, hogy Muraköznek a zágrábi érseki megyétől való elválasztása halasztást nem szenvedhet; azért a tett indítványnak részbeni módosításával a közgyűlés elhatározta, hogy a miniszterelnökhöz és a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez újabb feliratot intéz, melyben a muraközi kérdés végmegoldásának sürgősségét kiemelve, annak mielőbbi eszközölését kéri.

Hertelendy Ferenc bizottsági tag indítványára a megye testén élő oláhcsigányokkal szemben alkotandó szabályrendelet kidolgozására bizottság küldetetti, mely a legközelebbi közülésen javaslatot terjeszt be.

Főispán Ömeltósága előterjeszté, hogy Ő Felsége a pécsi székesegyház ünnepélyes felszentelésén megjelenni s ez alkalommal kihallgatásokat tartani és küldöttségeket fogadni kegyeskedik.

Indítványára ősi szokáshoz és hagyományos hűséghez híven jobbágyi hódolatát vármegyének is egy küldöttséggel tolmácsoltatja. A küldöttség vezetője a főispán; a Muraközből beválasztattak Festetics Jenő gróf, Hirschler Miksa, Szabó Imre, Varga János, Ziegler Kálmán biz. tagok.

Megyei pénztárnoknak Tomasits Sándor, alpenztárnoknak Marton László, letenyei szolgabíróknak Szalmay József választották meg.

A közigazgatás rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyában a közülés minden vita nélkül az állandó választmánynak abbéli indítványát fogadta el, hogy habár kívánna, hogy a vármegyék önkormányzati szervezete teljes épégben fentartassék, de mert ennek államosítása olyannyira fontos nemzeti és állami érdek, hogy azzal szemben állást foglalnia a törvényhatóság feladatának nem tekintheti, föliratot intéz az országgyűléshez, melyben reményét és várakozását jelenti ki az iránt, hogy beható megvitatás után a törvényjavaslat akként szerkesztessék meg, hogy a vármegyék önkormányzati jogköre a lehető széles alapon állapíttassék meg: hogy a közig. tisztviselők kijelölésénél a megyének befolyás biztosítottassék; hogy a vármegyének közegei irányában a felügyelet s ellenőrzési jog megadassék; hogy a polgárok egyéni s politikai jogainak szabadsága a hatalom beavatkozásai ellenében megóvassék, a sértett egyéni s politikai jogok pedig jogrédelemben részesíttessenek; a tisztviselők önállósága biztosítást nyerjen stb

Tekintettel azon kiváló érdemekre, melyeket Baross Gábor kereskedelemügyi miniszter az ország kereskedelmi és ipari érdekeinek hathatós előmozdítása körül szerzett, főispán indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy Zalavármegye közönsége hódoló feliratban üdvözölni fogja.

A csavargás meggátolásáról szóló szabályrendelet tervezete előterjesztetvén, a közgyűlés azt elfogadta s annak szabályszerű kihirdetését s ennek megtörté után jóváhagyását végett a belügyminiszterhez való felterjesztését a közgyűlés elhatározta.

A decemberi közgyűlés elvben elfogadta Skublics Jenő bizottsági tag azon indítványát, hogy a vagyonatlan árvák nevelése céljából megyei árvaház létesíttessék. A kiküldött bizottság ezen ügyet áttanulmányozta s bár át van hatva egy megyei árvaház létesítésének nagy fontosságáról, azonban a rendelkezésre álló csekély pénzerő miatt az üdvös eszmét kivihetőnek nem találja. E helyett azt javasolja, hogy a tartalékból 50 ezer forint kiharítottván, ezen összeg közművelődési alap gyanánt kezellették, azzal a megjegyzéssel, hogy az alap kamatainak egy része zalamegyei árva gyermekek felségelyezésére fordíttatnék. A közgyűlés a bizottságnak ezen javaslatát általános helyesléssel fogadta s elhatározta, hogy ezen határozatnak jóváhagyása a belügyminiszteről kérelmeztesse.

Előterjesztetett a kereskedelemügyi miniszternek rendelete a stridó-polstraii közutvonalnak a törvényhatósági közutak közé levendő felvétele iránt. A közgyűlés érdemleges javaslatát előtt Plihal Ferenc elnöklete alatt Ziegler Kálmán, Francsics Károly szolgabíró, Lányi Kálmán építészeti hivatali főnök — tagokból álló bizottságot küldött ki ezen ügynek tanulmányozására és ehhez képest véleményadás céljából.

Kottori, Alsó Krályovecz és Czirkovlyán községeknek kérvényét, ezen községek ne veinek magyarosítása tárgyában a közgyűlés a belügyminiszterhez pártolójag terjeszti fel.

Előterjesztetett Kottori község képviseletétől határozata, mely szerint 81.000 forint levő regálévaltságán községi takarékpénztárt létesít s annak alapszabálytervezetét bemutatja, kérve hozott határozatának törv.-hatóságilag való jóváhagyását. A közgyűlés a községi takarékpénztárak ez

méjét, mint a községre nézve nagyon iáldásosat, üdvözlő és mindenkor melegen pártolja ugyan, ha az a községben, mint részvénytársaság létesül s a községinvő vagyonának egy részét törzsrésztvények vásárlásába fekteti. Nem adhatja azonban beleegyezését oly községi takarékpénztár létesítésébe, ahol a pénztárat egyedüli alapját és vagyonát kizárólag a községnek, mint ilyennek tud. donát képező pénzösszeg képezi.

A.-Domboru, 1891. május 9.

„Az utolsók.”

„Nem egészen harminczerezen vannak már azokból, a kik a megtámadott haza szabadságáért fegyvert ragadva, csatasikra szálltak negyvenkét évvel ezelőt.”

Igy vettem ki ezen szép igéket az „E.” f. évi, április 24. számából.

Megjött mindenüvé az összeírási felhívás s a haza alkotmányáért küzdő háromszázezer hős közül csak harminczerezenk életfonalát nem vágta át Clotho, a végzet istenének leánya. Harminczerezenháromezer közül! A többiek ott pihennek a szabad bádá lett hon megszentelt földjében Drága hamvaikból virágok nőnek uton-utelen; jeltelen sirjaik felett a nemzeti genius fátyolos arcu tündére zokog...

Kilencz tizedrészből igen sok elveszett a csatamezőn, mások küzdve, nyomorogva éltek egy-két tizedet, mint üldözött vadak, s akik még ma életben vannak, megtört aggok, akik lázasan beszélnek a csudálatos küzdelmekről, a gigási harcokról, mit átéltek. Bámulva hallgatom egy-egy ilyen öreg honvéd eibeszélését, kinek arca kipirul az emlékezet kéjétől, szemei ragyognak, izmai megfeszülnek, mintha a halált osztó fegyvert éreznék most is kezében. Ezeknek élete is rövid már s az újabb generatio már csak a történet lapjaiból ismeri meg a szabadságharc dicsó félistenét.

Alsó-Muraközben hárman vannak összesen, a kik a dicsó napoknak részesei voltak, s e három közül egyik sem könnyörög adományért, átengedve a részt azoknak, a kiket a sors és az életküzdelem keresetképtelenné tett. Azok közé tartozom, ki mint huszár önként ajánlottam fel életemet. Agg vagyok ugyan, de ha még egyszer kejlene a haza szabadságáért fegyvert emelni, ki tennék még mindig a mai, sétapálcát alig emelgető, monoclit hordó, parfümírozott fiataliságon.

A felső muraközi 48-asoknak tényleges működésük nem volt. Ők mint nemzetőrök szerepeltek, de lőpor-füstöt nem szagoltak, hanem szívvel, lélekkel magyarok voltak. A mig Alsó-Muraközben Jelasics hadai rombolva haladtak keresztül, s egyes csetepaték alkalmával vérel festették a Dráva vizét, addig Felső-Muraközben csend volt, olyan csend, a mikor a magyar szívnek még erősen dobogni sem volt szabad.

Azóta hosszú idő telt el. Az örökkévalóság angyala sokat eljegyzt már magának a dicsók közül, s kitárt karokkal várja a többieket.

Utasi József,

48-49. szabadságharcos,

KÜLÖNFÉLÉK.

— Boldog ünnepeket kívánunk a pünkösdi alkalmából lapunk nagyon tisztelt olvasóinak, jóakaróinak és munkatársainak!

Előzetes. Az igazságügyi m. kir. miniszter dr. Horváth Ferencz nagykikindai törvényszéki elnököt a budapesti ítélőtábla-hoz bírává; Tóth László győri ítélőtáblai bírót a nagykanizsai kir. törvényszékhez elnöknek nevezte ki.

— **Érdeklődés.** Figyelmeztetjük a munkások szülősgazdákat az e hó 22-én (pénteken) d. u. 4 órákor a képezésében meg tartandó filloxera védegyesületi alakuló közgyűlésre

Kéréslem. Ha a t. közönség körében valaki véletlenségből a képezdeifjúság mulatságára meghívót nem kapott volna, tisztelettel kéri a rendezőbizottság, hogy ez ügyben hozzá fordulni méltóztassék.

— **A helybeli új iskolaépület építésének ügye** egy lépéssel előbbrehaladt, a megnyitásban az építési tervnek a költségvetésnek összeállításához hozzáfogtak. Ez ügyben járt itt a napokban a város megkeresésére Baumgartner, a ministerium által lelköltött mérnök, hogy helyszíni szemlét tartson a mérnök a kellő információkat Ziegler K. iskolaszéki elnöktől s az elemi s polgári iskolai igazgatóktól megszerezvén, a szükséges adatokkal ellátva Budapestre utazott vissza, hogy ott a terv készítését megkezdje. Az építletet, melyben az elemi s a polgári iskolát helyezik el, való zintúleg az Ujvári utcában építik fel.

— **Hymen.** Mayer Károly nagykanizsai postatiszt jegyet váltott Kolibsch Klemi kisasszonnyal.

— **A Csáktornyai Kisdédóv Egyesület** múlt vasárnap délután 4 órákor tartotta meg 3 ik ciklusára alakuló közülését. A megjelentek száma nem volt ugyan nagy, de annyian mégis ott voltak, hogy az ülést határozatképesnek ki mondhatták. Az elnöki széket Ziegler Kálmán közjegyző ült, ki az ülést meleg szavakkal megnyitván, élénk kérést adta az egyesület legközelebb lefolyt három évi életének. Örömet fejezve ki a fölött, hogy a tagok száma újabbban tetemesen megsaporodott, ama hitének adott kifejezést, hogy a zászlótól, melyet a magyarság érdekében az egyesület kezébe ragadtatt s melyet eddig eredménytelen loogatott is, tagjai a jövőben sem pártolnak el, de sőt fokozatosabb mértékben igyekeznek azt váltvetett támogatásukkal győzelemre segíteni. Anyagi tekintetben az egyesület helyzete javult, mert a múlt ciklusban körübelül 1800 frttal szaporodott a vagyon s így az egyesület készpénze e pillanatban 2359 frt 99 krt tesz ki. A lefolyt három év alatt 457 gyermek látogatta az intézetet, kik között 116 tandíjmentes volt. Miatán még tisztársainak s a választmánynak a vezetés körül tanúsított közreműködésükért köszönetét fejezte volna ki, az övönöknek a tanítás körül való buzgó fáradozásaiért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztatott volna, a maga és tisztársai nevében lemondását bejelenti s fölhívja a tagokat a tisztújítás megkezdésére. Kolláris Mihály kor elnöknek vezetésé alatt a választás következőleg ment végbe. Elnök Ziegler Kálmán, II. elnök Sárosi Lászlóné, titkár Zrinyi Károly, pénztáros Polják Mátyas, ügyész Wollák Reszó, orvos dr. Schwartz Albert lett. A választmányba beválasztottak: Benyák Károlyné, Hirschmann Samuén, Pálya Mihályné, Rhédey Ferenczéné, Wollák Reszóné, Ziegler Kálmán; Asszegy Alajos, Graner Miksa, Margitay József, Molnár Elek, Probst Ferencz, Prusatz Alajos. Számvizsgálók lettek Fischer Endre, Hirschmann Adolf s Németh István. A tisztikar tehát ugyanaz maradt s a választmány és a számvizsgáló-bizottság is csak csekélyt változott. Az ülésen továbbá határozattal kimondott, hogy a záróvizsgálatnál kapcsolatosan mulatságot rendez az egyesület, a részletek megállapításával s a kivitellel a választmány bizatik meg. — A második ianterem építésének ügyét arra az időre halasztja a közülés, a mikor az elemi iskola építésének ügye ténynyé válik. — Az ülés az elnök életével ért véget.

— **A dráva vásárhelyi** körorvosi állásra dr. Wolf Béla helybeli orvos választott meg.

Szomszédágában is érdekes hírt tudatnak velünk Nagykanizsáról. Az ottani postafőnök haláláról értesítenek, kit más vallásu-

nak hittek életében, a minő tényleg volt; kinek vallása fölül saját felesége volt legnagyobb tévejésben; kinek gyermekeit is más vallásban nevelték, mint a minőnek köte lékébe tényleg tartoztak. S e titokról az utolsó percben, a férj, az apa halálos ágyán hullott le a lepel, a család legnagyobb meglepetésére. Oblath Mórt Nagykanizsán mindenki izraelitának gondolta. Mert O. eredetileg az is volt; de azt senki sem tudta, hogy egy leány kedveért, kit forrón szeretett, hogy olfárhoz vezethesse, a kath. hitre tért át. A házasságból mi sem lett. Oblath keresztény maradt. Sorsa Bécsbe sodorta, hol mostani izr. vallásu nevével polgári házasság útján kelt egybe. A család zsidó szokásoknak hódolt, gyermekeik is ezen vallás szerint neveltettek. Oblath tüdőgyulladásban feküdvén, szombat este hirtelen rosszul lett. Halálos sejtelmek győltörték, titkát nem akarta magával vinni, bevallotta, hogy ő nem izraelita, ő — keresztény. Kifejezte egyuttal abbéli óhaját is, hogy ő nejt is kereszténynek szeretné tudni, keresztény rítus szerint egybe akar vele kelni s gyermekeit meg óhajtaná kereszteltetni. Felesége részéről a beleegyezés nem késett; lelkészit hívtak azonnal; az asszony fölvette a keresztiséget, a haldoklóval megesküdött, a gyermekek is keresztvíz alá kerültek. S ez mind oly gyorsan ment végbe, hogy fél 1 órára, mire Oblath kiszenvedett, minden el volt intézve. Képzeltetni, mekkora konsternációt szült az a föllődözés vasárnap reggel, a mikor Nagykanizsának utcáin az éjjel történt eseménynek híre szárnyra kelt. — Oblath kedvelt egyéniség volt. Hétfőn temették el.

Királyi Pál orsz. gyűlési képviselő 30 frtot adományozott a dráva szentiváni tűzoltószágnak.

— **Tornaverseny.** A pünkösdi ünnepek folyamán a fővárosban rendezendő tornaversenyre a helybeli állami tanítóképzőintézet növendékei közül is 32-en utaztak el pénteken este. Az intézet növendékeit Margitai József igazgató s Grezló János tornatanár vezetik.

— **Athelyezés.** A sepsi-szent-györgyi m. kir. pénzügyigazgatóság Győrbiro Gergely helybeli VI. oszt. adótiszt, hasonló minőségben a kézdí-vásárhelyi adóhivatalhoz helyezte át.

Meghíró. Az alsó-krályovecezi önkéntes tűzoltó-egyesület 1891. május 24-én majálist rendez.

Új ház. Neumann Samu festő a Deák-utcában régi háza helyén diszes egemeletes épületet emelt.

— **Jegyzőválasztás.** Mártonban jegyzőnek Babits Sandort, volt külfráni jegyzőt választották meg egyhangulag.

— **Tavaszi mulatság.** A helybeli áll. tanítóképező e hó 23-án tartja meg tavaszi mulatságát. A programba ének-zenedarabok, tornamutatványok és tánc van felvéve. A zeneelőadás és a tánc az intézet tornatermében tartatik meg, étkezés künn, a nyári tornahelyiségben. Ha éjjel esetleg rossz idő állana be, az intézet ebédlője a közönség rendelkezésére bocsátatik. A tavaszi mulatság tiszta jövedelme és a felülfizetések a növendékek segélyegylete, illetőleg az orsz. tornaversenyen résztvevő csáktornyai képezdei szegénysorsu növendékek uti és ellátási költségeinek fedezésére fognak fordíttatni. A jó czél iránti tekintetből ajánljuk a képezdeségek zeneostályát a tanító ifjúság jóakaróinak szívessegébe! Az ének-zeneelőadás műsora a következő: A) Nyitányinduló, férfiak, Bartalus J.-től; B) Vadászda, férfiak, zongorakísérettel Boldis J.-től, előadja a kép. ifjúság. 2. Paris ifjai, férfiak Verdytől, előadja a kép. ifjúság. 3. Szép Ilonka, Vörösmarty M.-től, melodráma, zongorakísérettel mellett szavalja Fasching János IV. é. növendék. 4. A szerencsés kőrő, mazurka, férfiak; zongorakísérettel éneklő a kép. ifjúság. 5. Megtagadtat hű szerelmem... férfiak, Lányi Ernőtől; előadja a kép. ifjúság. 6. Sonata, Beethoven-től, op. 13.; zongorán elő-

adja Beér Ferencz kép. zenetanár. 7. Népdalgyűzeleg, férfiakra írta Beér Ferencz; zongorakísérettel éneklő a kép. ifjúság. Éneklés után a tornaversenyen résztvevő tanítónövendékek által előadott gyakorlatok fognak bemutatatni.

— **Pályázat** irt ki a [nagykanizsai] izr. hitközség a nyilvánossági joggal fölru hódzott szept. 1. ével megnyitandó közép kereskedelmi iskolánál szervezendő matematika-természettudományi tanári állásra. Fizetés 1000 frt. Határidő június 15.

— **A D. K. E.** igazgató választmányába a Budapestben f. hó 7-én tartott ülésen Zalamegyéből a következőkulturegyesületi tagok választottak be: Babochay György (Nagykanizsa), Balaton József (Zala-Egerasz), Csertán Károly (Z. Egerasz), Hertelendy Béla (Nagykanizsa), Ziegler Kálmán (Csáktornya). Az egyesület, noha tagokat rendszeresen még nem gyűjtött, mégis 33000 frtnyi tőkével rendelkezik máj.

— **Pályázat.** A letenyei m. kir. adóhivatalnál VI. oszt. adótiszt állásra hirdetnek pályázatot.

A közoktatásügyi miniszter a helybeli képezde méhesére 367.39 frtot engedélyezett.

— **A muraközi tanítóör** jövő héten, esztőtörtön, Alsó Krályoveczen tartja meg tavaszi közülését. Az ülés tárgysorozata a következőleg állítattott össze: 1. Megnyitó; 2. A jegyzőkönyv hitelteliségre két tagnak kiküldése; 3. Az elnök évi jelentése; 4. A pénztáros jelentése; 5. Jelentés az Eötvös-alap s az árvaház gyűjtéseiről; 6. Tisztújítás; 7. Mily módon és mily eszközökkel tartsa fenn iskolájában a tanító a fegyelmet? Eöadó Táncoz Ferencz goricsáni tanító; 8. Hogyan tanítom én a számtant? Eöadó Kovácsévics István alsó-krályovecezi tanító. 9. Indítványok.

— **Homoktelepítések** a Balaton mellett. A Balaton környékén található mintegy 2000 holdnyi homokterületeket lehetőleg gyorsan be akarják ültetni szőlővel s Széchenyi Imre gróf, mint kiküldött már be is járja az érdeklét közöskéket, hogy kellőképen tájékozva legyen. A terület ügy osztatik fel, hogy előbb a kisebb birtokok igénye elégtette ki, továbbá, hogy a Balaton-tuloldalán Somogyban elterülő homokból az egyes falvak lakosai a szemközti ponthoz legközelebb eső részt kapják, ugy, hogy az új szőlőök csak a Balaton választása el, mely egyuttal o'csó közlekedési utat is képezzen, mi által elkerülhető, hogy az elszegényült lakosok, eddigi falvaikat, tanyáikat, elhagyni ne kényszerüljenek. A talaj okvetlenül rigolozandó; a szőlővesszőt és karót az állam előlegezi s áruk az els 5 év után lesz törlesztendő. A terület bérbevétele 30 évre történik akként, hogy a bérlet az első 5 évben, vagyis míg a szőlő termőképessé nem válik, semmi, a 2 ik 5 évben (évenként és holdanként) 3 frt, a 3 ik 5 évben 6 frt, a szőlő 15—20 éves korában 9 frt, 20—30 éves korában pedig 10 frt 80 kr. leendő. E szerint tehát addig, míg a szőlő termőképés nem lesz, a vállalkozó csupán csak a munkabefektetést teszi. A 30 év letelle után a szőlőbirtok a földalajdonos kezére száll.

NYILTTÉR.*

Nyersselyem Básztruhákat 10 frt 50 krétt és jobb minőségűeket küld dij- és vámmentesen Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) gyári raktára Zúrichben). Minták azonnal küldetnek. Levelekre Svájcba 10 kros bélyeg ragasztandó.

Lakásváltozás.
Az összes gyógytudományok tudora
Dr. WOLF BÉLA
dráva-vásárhelyi körorvos lakását Ziegler Kálmán kir. közjegyző ur irodája átellenében levő
Hegedűs-főle házba
840 tette át.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JOZSEF
Főmunkatárs **ZRINYI KÁROLY.**

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tiče se zadržaja novisah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozeфа urednika vu Cakovcu.

Izdateljstvo:

Knjizara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

ua horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“ i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna čena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodne i fal računaju.

Nekaj iz zdravoslovja,

Ako vzememo pregledavati čovečan sku narav i življenje, vsaki bude rado pristal, ako rečem, da bi čoveku po naravi bil red, da se zdravo zametne kak klica, zdravo se narodi kak jabuka, zdravo poživi kak hrast i rekel bi zdravo s obnemoglosti od starosti vumre, kak drvo gda vsahne, i da ga onda izmeni istih onak zdravo odvečtvo. Rečimo anda, čoveku bi bil red, da poživi zdravo svojo sto ljetah.

Nu iskustvo dokažuje, da od stotine ljudi samo 6 poživi sto ljet, ostali povumrejn pred redom* zbog nezgodah življenja, zvanja, društvenoga stanja i zbog drugih deset jezer neprilikah i nepogodah ljudskom življenju.

Vsaki bu na dalje razmel, kad bi nam jenkrat pošlo za rukom, da vse one neprilike i nepogode odstranimo, da bi i ostali 94, koji nenavršiv i 100 ljetah vu mreju, poživeli do te dobe; a vsaki nek i to razme, da bude tim više ljudi duže i zdravo poživelo, čim bude manje neprilikah i nepogodah za zdravje i življenje na zemlji.

Znanost novovčena, koja se oslanja i na starih isprobanih istinah i na očivestih iztragah najnovije dobe a nastoji postignuti uzvišeni cilj: da ljudstvo ne pomire pred redom, zove se zdravoslovje, ter 1) iziskava i izpitava vse za zdravje i življenje škodljive okolnosti iliti nezgode na zemlji, i 2) vuči prikladne načine, da se te kvara donasajuće okolnosti iliti nezgode odstrane.

Zdravstvo je dokazalo, da se ljudskoga zdravja . života najviše dotiču: 1) zrak (luft), kojega dišemo, 2) voda, koju pijemo, 3) tlo (tunduš) na kojem stanuje mo, 4) hrana, koju vušivamo, i 5) ljudsko obćenje.

Zvršavajuć svoje teško i uzvišeno zvanje, doktoru je dvojrvtstna dužnost: jedno gledati, da već obstojeći kvar na zdravju popravi, tojest da betežnik ozdravi, a drugo mu je i znamenite e kakti odebranomu slušbeniku javnoga zdravstva gledati, da prepreči, kak se zdravje nebi poremetilo (pošemerilo), tojest da zdravi ostane zdrav. Kak prvu dužnost zvršava pri pojedincu, tak zvršava drugu preštimanešu proti familiji, občini i orsagu, ar i familija i občina i orsag ima svoje zdravje i beteg, svoj bujni život i strahoviti pomor.

Vu prvoj struki svoga dela ima doktor obilno pomoćnikov i pozvanih i nepozvanih, i željenih i neželjenih. Ne napominajući ovdi nesređnih bahah. copernjaka i drugih, koji mu za hrbtopm delo kvare, našel budeš poleg doktora, gda vraći pojedinoga, vrđnih pomoćnikov, koji mu teški posel olekšavaju: mater, paj-

daša, prijatelja, brata, sestru — betežni kovu milosrdn'cu.

Nu žalibože za onu drugu struku, a se najmre javno zdravja zdrži, zroki njegovim pometnjam pomenjša ili s fonda ili vu čas vektse pogibelji hitro odstran', slabo mu gdo mari vu pomoć priteći; a ako mu igde reba pomoći, da mu se znanstvena zvěst i dobro premozgana reč osnovana na vekovečnih zakonih naravi preobrne vu plodno delo, to mu je treba pri skrbljenju za javno zdravlje, tu je potrebno, da ga poslušaj i rado kre njega drži odlučnom rečum i delom i pojedini i familija i občina i orsački zakon.

Nu čujem gde mi negdo prigovarja: ja to vse razmem, i rad bi doktoru pomogel, ar vidim, da je vsakomu naobraženomu dužnost željeti i nastojati, da mu budu i susedi i vsi obćinari zdravi i vu redu, kak god želi sebi; nu neznam kaj i kak bi to vćinil? Na to ja: poluhni prepse doktorove za zdravje obćine onako, kak bi ih poslušal, da si sam betežen, i zvršavaj njegve naputke za javno zdravje onom pripravnostjum, kojim bi ih zvršaval, da drhčes nad svojim betežnikom, koga najrajši imas. Zmi-lji se pučke reči: Sused mi je bližeši nego brat!

A da vidiš, da tak biti mora, ako želiš biti zdrav med zdravim, obečajem evo, da budem vu novinah »Medj murje« o javnom zdravstvu napisal nekoliko regulah, — kojim ovi ređi naj budu pregovor.

Drugiput dalje.

SIROTA DEVOJKA.

XX.

A kak su pak Perczeyu domaj prehadjali dnevi? Žalostno i vtihoći. Ar le ujj (zaljkava) jednoga pobožnoga pušćenika, kak vu svojem priprostem štanu živi, i Perceya si vu njem opazil; lešuj jedno si rotde skromno, i Perczeyu si videl.

On je vsa moguća činil, kak bi zezvedel ze Rahelu; ali zabadavo ves njegov trud

Na zadnje došla je i cvětna nedelja (cvětnica). Rahel je vu Egeru on dan vu nazočnosti biskupa i više cirkvenih i svet-skih svedokov podnesala probu; zbog česa je i nju biskup daruval s jednom velike vrđnosti zlatom ružom.

Perczey je iz Miškolca on isti dan sbog stanovitoga i znamenitoga zroka se spravljal vu Eger. V tork je odputoval; i s velikim žurenjem, hitrinom! na veliki četvrtak na večer je on došel vu Eger.

Pokehdob je nepoznat bil vu varašu vzel si je jednoga, koj ga je po varašu vodil. Kak je tak po varašu hodil, došel

je do cirkve, i na par minut željel si je vu cirkvu iti.

Prav je bilo prodečtvo, na veliki pettek; on je i prodečtvo do kraja poslušal. Osobito je prodikator ove reći naglesil i držal vu spomenku:

„Zveličitelj je ov isti navuk naučal vsigdar i posvud; ov isti navuk zapovedal je naučati apostolom po vsem světu; i on sam, kak takaj apostoli su sbog ovoga navuka krv prelejali i vumrti, i cirkva ov isti najsvećeši navuk i den denes naučuća“

Na veliku subotu vu jutro došel je prav Perczey vu cirkvu, kad je plebanoš blagoslavljal vodu.

Dojdući s nazočnimi sprevađjači vu sakrištriju, nastala je velika tišina. Vezda su se čuli bi kupove ređi. Nazočni stali su i čakali kaj bude sljedilo.

I nut, do'el je biskup zlatom pluvialu vu cirkvu, vodeć na desnoj strani za stolu držeću osobite ljepote žensku, koja, da bi imala kreljuti, rekzi bi vsaki: »Ovo je s neba dojdueći serafin.« Dugu, blisteću, srebrom natkanu, zvězdicami nastikanu opravu imala je na sebi, na glavi pak kakti s zvězdicami blistećim srebrenim vćencem.

Pri krstilnici zapital je biskup: kaj je ime?

Gabriela, rekla je vezda Rahel na glas.

Bi kup: Je i se odgovarjaš? . . itd — Odgovarjam.

Biskup: Jeli veruješ vu oca Boga? itd. — Verujem

Bi kup: Gabriela! jeli se hoćeš ti krstiti?

Rahel je s podpunoma glasnim glasom rekla: „hoćem“

Onda su njoj vćenca iz glave vzele. Prignula je onda glavu na srebreni tanjir i krstil ju je biskup.

Krstna kuma Agnez, obrisala je njoj lasi, i vćenca je opet postavila na glavu; krstni kum Laci pak je njoj dal vu ruke goruću svěću, s kojom je išla k oltaru, gde si je na štengu poklekla, i gde je bila blagoslovljena.

Kada se je stala, i kada je išla po štenga doli s obrazom obrnjena proti cirkvenim vratam, začudjeno ljudstvo čulo je uzdah: Ona je, ona je, Rahel.

Vse ljudstvo, i biskup takaj je gledal odkud je došel ov glas?

Bil je to glas Perczeyov.

Od nazočnosti, ali više ješ od odnosajov Perczeyu i Rahela bil je biskup već vpučen, zato se namehnul.

Postni, ali fini obed bil je onda pri bi kupu Vu onoj istoj opravi morala je Gabriela, kakti sunčana kraljica na prvom mēstu pri stolu sedeti.

Po obedu spravljala se je Gabriela dimo, biskup njoj je jeden dragi prstan dal s ovimi rećmi:

»Vzemi ovoga prstana, zadrži ga na spomenek, pak po mojoj smrti daj ga onomu, komu bude najviše vrđen, i od hasne, onda budeš ti jednoga drugoga zato dobila.«

Gabriela je vezda biskupu ruku kušnula.

Vezda je Agnez jednu dragu molitvenu knjižicu dala njoj, Laci pak druge vsake fele velike vrđenosti stvari je njoj dal. Suvršno je napomenuti, da kaj su kumi Gabrieli prikazali, da je to vse biskup dal.

I vezda vidimo vu jako ljepoj ko iji Gabriela s Agnezom, koja ju je sprevaljala — dimo se peljati.

Perczeyevomu voditelju pošlo je za rukom zespionirati, vu koju vulticu je kočija se odpeljala; ar komaj kaj se je Agnez nazad odpeljala, Perczey je već kočil na vratu Gabriellini.

Isel je nuter. Gabriela je s Trezikom pregledavala dare, koje je dobila. »Pozdravljam milostivnu i dragu Rahel, rekel je Perczey, kakvo iznenadjenju sreću imam snjtimi zestati se! Kak vidim, oni svoje veselje svetkuju.

O, za istinu, ja sam svoj cilj postigla, — rekla je Gabriela

Tak anda, — rekel je Perczey — vezda već se i ja morem ufati mojemu cilju.

Kak? — kak? zap tala je taki Gabriela.

Pokehdob su i oni frajlica kršćanka, tak anda već neobstoji med nami »prez-krajni prestor.

Nega već prezkrainoga prestora, ali ipak je med nami deleča nas stena; ar po milosti božjoj ja sam katolikinja, a Oni su protestant.

No, — rekel je Perczey, pak kaj je to zato? im mešovito ženitbu neprepoveda zakon.

(Drugiput dalje.)

Piše:

Glád Ferencz.

Čudnoviti slučaj vu Neznanovcu.

Bilo je vu jednom mestu, — ali selo nečem imenovati, jer bi mi se moglo dogoditi, kak mi se je dogodilo, kad sem lani napisal od onoga vučenoga medveda vu Prelogu. Tada mi je jeden mladi gospon iz Preloga poručil, da sem ja bil on medved. — Taj mladi gospončec najme bil je uvrđen na ono, gde sem vu pripovesti rekel, da se je medved znal bolje kartati od toga mladoga gospodinčeca. — Da se nebu gospončec srdil, ja sada ovde moju reč nazad uzim ljem i izpravljam, pak velim, da se anda on medved uije znal bolje kartati od njega.

Da anda rebi opet koga, koj nezna šalu, uvrđil, neču imenovati selo, gde se je sledeća činjenica dogodila.

Anda: Bilo je vu selu Neznanovcu, gde su ljudi poprek i povdu: tak pametni, da ako već puškin prah nebi bil iznajdjen, oni bi ga sigurno sad iznašli. Ali kaj hasni, sva pamet i mudrost, ako človek nadodje na kakovu stvar, koju još nigdar nije videl, tak polag sve svoje mudrosti nebu znal, kakova je to stvar. Tak se je i neznanovčanom jednóm pilikum dogodilo.

Jednoč su rečeni seljani občinsku senokošu, iz koje se je občinski bik hranil kosili; kad su već prek sredine senokoše došli, zapaze na jedankrat vu travi nekakovo zeleno živinče, kakovo oni još nigdar nisu videli, zato su na jedan krat svi postali i

jeden drugoga onak znamenito pogledali, kak da bi jedan drugoga hotel pitati: »Kaj bu sad?«

Zeleno živinče s četirimi nogami, prve noge, kak da bi ruke bile, čudnovitoga tēla bez vrata — glavica mu je odmah na truplo priraščena, zubi široki a pod dolnjum lakovkum se kožica zmirom giblje! — Kakovo bi to živinče moglo biti? Na jedenkrat se ta zelena stvar oglasi sa »reg reg reg.« Skrijaki su im na taj glas iz glav od straha spopadali. Takovo živinče još nigdar nijeden od njih nije videl, jeli anda čudo, da ovo još nevidjeno stvorenje poznal nitko nije.

Već su se naši kosci šteli vbeig pustiti; jer kak ta zelena stvar mirno i skučeno sedi. — Bog zna, kakovo nakanenje vu sebi ima? Pod bradum mu se ukaj zmirom giblje! — Nije moći znati, jeli je to gibanje od zadovoljnosti ili pak od srditosti; a ako je od srditosti, kaj onda? . . .

Ali na jedan krat se najstareši od njih domisli i reče:

»Mi svi — kud puklo, da puklo, — ostanemo orde, pogibelj je ravnić veika, ja bi mogel priscći, da mi očevidnu smrt pred sobom imamo, ali niti soldat vu ognju bitke, a niti mi vu oči sadašnje pogibelji, se negueemo. Mi smo gjegjerni! — A ti Lovrenc pojdeš v selo po birova, on neka sim dojde! On je v selu najspametnesi človek i on bu za sigurno poznal ovo stvorenje i znal nam povedati, jeli se ga imamo bojati i pred njim bežati, ili pak dapače mozbit se još veseliti, da smo je našli.«

S ovimi rečmi bude najmladji koscec »Lovrenc« vu selu »Neznanovac« po birova poslan.

Birov dojde na senokošu, gde su ga neznanovčani već nestrpljivo čekali, on se približi toj najdjenoj zelenoj životinji i za da ju bu bolje videl, prigne se k zemlji do nje, a ona nenavačna vu takovoj blizini birovsku glavu gledati, nacini hop i i daleko odskoči, birovi si od straha sedne na zemlju, a ostali Neznanovčani, kad su vidli, da tu neima šale, stanu bežati. Medjutim se birovi hitro oporavi. — »Nebežite! Vreć se je umirila i lepo mirno sedeć si počiva. — Nebojte se nikaj — Dojdite nazad! — Z ovimi rečmi sad bežeće, on nazad dozove.

Svi sada stanu vu okrug a vu sredini toga okruga se je nahadjala najdjena zelena životinja i birovi, koj bude njim sva svojstva ove životinje raztolučil i nju njezinim pravim imenom, kojim njezina familija od svog postanka nosi, imenuval.

Birov priče:

Dragi moji Neznanovčani!

Ovo živinče je zeleno. — Ovo živinče dojde iz zelene šume. To svaki od vas zna, da je zelena šuma puna zelenog listja, od toga zelenoga listja zelene šume je ova stvar tak zelena, jer se ona s njim dan i noć hrani. — Kaj se pak tiče imena te životinje, to je lahko moći zeznati, samo človek mora jedno malo pamet skupa pobrati i gledati izvanjski oblik tēla i navade same životinje, iz ovoga onda dvojege se lahko da zaklju iti, kakovo ime nosi. Vu ovom anda slučaju, g'edito moji dragi občinari ova živinca ima četiri noge i to zadnje dugše nego prve; po obliku anda bi ovo mogel biti kakov morski zajec — a kaj se njegove — ovoga živinčeta — navade tiče, to smo svi vidli, da zna skakati, a i svi dobro znamo, da i vrabec zna skakati, anda ako ovo živinče nije morski zajec, tak ora nekakov zeleni ptič biti.

Na to prisutni Neznanovčani zdignu svojega mudroga birova, krišeći: »Ovo je

naš človek« — na ramena i nose ga okolo čele senokoše a nazadnje i domov vu Neznanovac veleć: »Ovo je človek, koj zna svaku stvar raztolučiti, — njemu nije nikaj tak zeleno, da on nebi svojum pametjum znal pregruntati, kaj je!«

Od onoga hipa, kad se je taj veselo strašni dogodilaj sbil vu Neznanovcu, počelo je prirečje za onoga, koj malo zna: I ov nepozna drugoga vtiča, neg zabu.

Iz života pape Piuša IX-ga

Pokojni papa Piuš IX-i se je jednoč po svih sobah i salih palače Vetičana šetal, bil je nekaj malo betezen, pak mu je njegov lečnik tu šetnju iz zdravstvenoga razloga svetoval. Vu jednoj sali je zapazil nekoga mladica od komaj kakovih četirinajst do petnajst ljet staroga, gde ves zadbljen pred jednim kipom, kojega je glasoviti taljanski malar »Rafael«, obćenito »božanski Rafael« nazvani, malal, stati i kipa svum pomnjom promišljavati. Papa je hotel šitai prejt, za da toga mladoga prijatelja umetnosti nebu vu njegovom promišljanju bunil; ali ovaj je zašul tiho šuštenje, koje je papina reverenda prouzročila, obrne se i zapazi starca vu beloju halji pred sobom stati, kak ga s prljaznim posmehom promišljava, duboko se nakloni i stane malo na stranu. Piuš IX. je vu ovom mladicu odmah opazil umetničkoga duha te ga zapita:

Jeli si ti moj sinko mozbit malar?

Jesam, sveti otec, ili barem bi takov rad postati.«

»Valjda si radi te umietnosti vu Rim došel, za da se podpuno usavršis?«

»Tak je, sveti otec.«

Bez dvojbe si ti moj sinko jedan izmed učenikah malarске academieje?

Ah zalibože — nisam!

»Tak imaš kakvoga posebuoga navučitelja, koj te vu toj umetnosti podučava?«

»Ne — i to ne; ja sam k tomu preveliki siromak, da bi si posebnoga učitelja mogel plaćati. Ja se sam od sebe vučim, a k tomu sem si zebrał Rafaelove slike za navučitelja.«

Mozbit bi za te moj sinko ipak bolje bilo, da stupiš kakti dijak vu malarску academieju, jer bi onde mnogo bolje mogel napredovati. Učini to čim prije i ako ti je po volji, pošto veliš, da si siromak, prevzemem ja na se stroška, koji ti budu potrebni za življenje i navuk.«

O sveti otc! Kakovu zahvalnost bi ja —

»Tih budi sinko i nikaj mi nehvali.«

»Ali vaša svetost to još neznaju, da ja —

Govori moj sinko, kaj imaš ti na srdcu?

Ja sam luteran.

»Oh!« nasmije se papa na to — »pak kaj to spada na malarску academieju? Pogledi ga rukom po licu i otide dalje.

Od toga vremena je Georg Johnston pohadjal na papin trošak vu malarску academieju i svojom marljivoštjum je činil pravo veselje svojemu visokomu dobročinitelju, od kojega je mislil, da kada zezna, da je on luteran a ne ketolik, nebude ga hotel podupirati. Papa je orde pokazal lepu toleranciju.

Em. Gollay.

KAJ JE NOVOGA ?

Srečne i dobre svetke želimo na trojake svim našim poštovanim čitateljem i predplatnikom!

Opomenemo gospodare goricah, da bude se spravišće proti filoxeri 22-ga (petek) o. m. u Čakovcu pri preparandiji održalo.

Kojim se jezikom najviše govori ?

Nezdanja se jedno društvo nije nikak moglo sporazumeti, kojim se jezikom na svetu najviše govori, tēr su odlučili zamoliti profesora Kirhoffs u varašu Halli, da im odgovori. — Odgovor je bil ov: Najviše se govori kineski — više od 400 milijuna dušah govori kineskim jezikom; za tim ide jezik hindu sa 100 milijuna, onda englezki do 100 milijuna, — nadalje ruski 70 milijuna, nemški 57 milijuna, španjolski 48 milijuna; portugizki jezik govori samo 16 milijuna; — francuzki jezik zapada med europejskimi peto mesto.

Kaj je najveće na svetu ?

Najveći je na svetu ocean (morje): Tihi; najveće morje; Sredozemno; najveći zaliv: Meksikanski; najveća reka: Amazona; najprestraneše jezero: Gornje jezero u severnoj Ameriki; najveći zaton: Bengalski u Indiji; najveći ostrv: Australija; najnapučeniji grad: London; najveće javno stanje (sgrada): cirkva sv. Petra u Rimu; najveća gostiona (oštarija): Hotel Palacio u S. Francisku u Kaliforniji; najveća pustara (pušćina): Sahara; najveći teater: Velika opera u Parizu; najprostranija šuma: Feniz u Dublinu; najveća planina: Everest u Hindostanu.

Zbiranje poglavarstva.

Vu Dráva-Vásárhelyu bilc je zbiranje poglavarstva dneva 12. Majusa. Izebrali su jednoglasno Marcius Pavla za varaškoga birova i Poszávecz Mihályá za kaszéra (blagajnika).

Sreća u kasarni.

Iz Temesvara javljaju, da je tam jedan kaprol 73 pješačke regimente Adelman Adam dobil glavni sgoditek (terno) turske loze u iznosu 300 jezer frankov. Srećni kaprol dobil je odmah 60 jezer frankov, a od ostalih dobival bude vsako ljeto 10 interesa od dobička. Adelman je sin bogatih roditeljah, koji stanuju u Mači,

Gdo je znašal šibice ?

Još se denes nemore na to zaufano odgovoriti. Sidem se varašov pravdalo za mesto, gde se je rodil Homer. Osem španjolskih varašov jaguni se za Cervantesca, pisca romana »Don Kvizota«, a gotovo isto toli ko naroda hoće, da sebi prisvoji onoga, koj je znašal šibice. Vezda nas novine osvedoćavaju, da je znašatelj šibicah još i denes živ, a to bi bil kemik Ivan Irinji koji živi u mestu Verteš u Magjarskoj. Taj isti Irinji sam prepoveda: Gđa sam ja ljeta 1836. bil na bečkom svendilištu, bil je Majnsner profesor kemije. Jednoga je dana predaval (navučal) o hiperoksidu olova. ter je taj temni prah ribal vu steklenoj posudi sa sumporom (žveplom) i sumbor bi se pri tom ribanju moral vužgati. No sumpor nise je hotel vužgati, a meni je došlo na pamet,

da bi se fosfor mesto sumpora vno go prvije vužgal. Vu tom je bilo moje znašastje šibicah. Irinji je još isti dan napravil šibice, i pokedob nije hotel da bi iskal austrijanski privilegium, predal je svojemu prijatelju vu Beču trgovcu Štefanu Romeru, koj je takaj rođen magjar bil, da bi zaiskal privilegium. Kad su se za nekoliko tjednov počele šibice već prodavati po vucicah, učinil je negdo pazljivoga Irinji na to, ali on je rekel: Okanite se, molim vas, tih šibicah, ar gda nebi bil teoriju kemije razmel vpotrebiti na kaj veške i znameniteše, nego na črčkarije, onda bolje da me nebi bilo. — Irinji je živ i denes, ali »terije kemije« nije ni za drugo kaj vpotrebil, a ona je »črčkarija« postala kulturo historički znamenito.

Otrovana komšija.

Vu mestu Domonkolfa došla je 1-ga o. m. komisija da previziteruje mesto gde bi se melin zidal. Za tim išli su k oštarijšu Keszler Ignacu na obed, i oštarijaš je žujimi skupa obeduval. Po obedu postalo je vsem jako zlo, i za mali čas vumrl je domači sluga. Ova nesreća se je pripetila iz nepazljivosti. Iztraga se vodi.

Putujući car.

Nema tomu puno vremena, kaj je vu Berlinu bila zanimiva pravda proti peterim težakom, sbog zbantovanja Veličnstva. To se je zbantovanje sastojalo vu tom, kaj su okrivljeniki vu jednoj pivari popěvali nekakvu šalnu popěvku, vu kojoj se šalno uzporjeduju (prisodobljaju) tri zadnji nemški cesari. Tak se vu pšimici veli za Vilhelma prvoga — da je »greise Kaiser« (stari cesar) — Fridrih tretji — da je: »veize Katzer,« — a Vilhelm drugi — da je »Reize Kaiser« (putujući cesar). Sud je obtuženike preglasil nedužnimi i tak je ova popěvka Švabom dopušćena popěvati.

Pokušaj vumorstvo vu kupelji.

Neki trgovec Bernaček iz Beča, došel je pred par dnevi po svojem trgovečkem poslu vu Budimpeštu. Gđa je izvršil svoj posel išel je vu kupel, da bi se kupal, i vzel si je posebnu hižicu za kupanje. Ko maj kaj je prešlo pol vure za tim, čulo se je iz hižice streljanje. Podvorniki kupališća odprli su silom vrata i gda su došli nuter vu hižicu, našli sa Bernačka, gde leži kak mrtev, a iz glave mu je krv curela. Poleg njega je bil revolver, iz kojega je dva put streljil vu glavu. Odnegli su ga onda vu špital, gde je i za nekoj čas vumrl.

Horvát-magyar beszélgetések.

Horvatsko-magjarski razgovori.

Ptice. — A madarak.

— Lastavica.
A fecske.
A Lastavica ima dugi vilasti rep.
A fecskének hosszú villás farka van.
— Lastavica, hitro zna leteti.
A fecske gyorsan tud repülni.
— Lastavica blizo hižice rađa stanuje.
A fecske a házakhoz közel szeret lakni.
— Lastavica si pod krov zidje gnejzdo
A fecske az eresz alá építi fészékét.
— Lastavičino gnejzdo je iz blata napravljeno.

A fecske fészke sárból van készíve.

— Lastavica neima lépi glas.
A fecskének nincs szép hangja.
— Lastavica muhe jede.
A fecske bogarakat eszik.

— Vrabec.

A veréb.

— Vrabec takaj pri hiži rad stanuje.

A veréb is a háznál szeret tartózkodni.

— Vrabec nije lépa ptica.

A veréb nem szép madár.

— Vrabec ciripeče.

A veréb csiripel.

— Vrabec veselo skáče.

A veréb vigan ugrál.

— Vrabec si gnejzdo na najža, vu kolicu, vu krov ili na drévo dela.

A veréb a fészékét a padlásra, a kaszliba, a tetőbe vagy a fára rakja.

— Vrabec muhe ili gusenice jede.

A veréb bogarakat vagy hernyókat eszik.

— Zato je vrabec hasznos ptica.

Azért a veréb hasznos madár.

— Vrabec i kvar dőla.

A veréb kárt is csinál.

— Pojede zito.

Megeszí a gabonát.

— Vrabca s stráslom plášíu.

A vrebet madárijesztővel ijesztik.

— Ali se vrabec ne boji od strášila.

De a veréb nem fél a madárijesztőtől.

— Kanarec.

A kanári.

— Kanarec lépa zna popěvati.

A kanári szépen tud énekelni.

— Kanarec ima žuto perje.

A kanárinak sárga tolla van.

— Kanarec konopleno seme ljubi.

A kanári a kendermagot szereti.

Kanarca vu krletki držíju.

A kanárit kaliczkában tartják.

— Krletku treba čisto držati.

A kaliczák tisztán kell tartani.

— Kanarcu pesek deneju vu kopanju.

A kanárinak homokot tesznek a válujába.

— Kanarec frišku vodu jako ljubi.

A kanári a fris vizet igen szereti.

Nekaj za kratek čas.

1.

Doktor: Žila tuče priláčo vu redu, a i jezík je još bëli — Kak je pak s apetitom? Jeli imate apetita?

Betežnik: „Negda je, — negda pak ne.“

„Doktor: Gđa na peldu nejmate apetita?“

Betežnik: Vsigdar onda, da se jako najém.

2.

Prvi purgar: Je, je, ako se človek zmislji, — da je prvij, kak su još željeznice ne vpeljali, — bilo je potrebno cíli dan se voziti iz Čakovca vu Kaníšu — den denes se pak dovők za dve vure dopelja.

Drugi purgar: No, naj čujeju dragi baček. Moj pokojni otec, koj je pred 50 ljetni vumrl, on se je već onda dve vure vu Kaníšu peljal.

Prvi purgar: To je nemoguće!

Drugi purgar: Pak je itak je l Dve vure se je peljal, a ostelo vreme je pak pesice išel.

Gabonairak. — Cena žitka.

1 m.-máza. — 1 m.-cent.	frt	kr.
Buza	Pšenica	9- 50 -
Zab	Zob	7- - - - -
Rozs	Hrž	8- - - - -
Kukoricza	Kuruza	7- - - - -
Árpa	Ječmen	7- - - - -
Fehér bab	Grah beli	7- 50 - - -
Sárga >	> žuti	6- - - - -
Vegey >	> změšan	5- 50 - - -

Arverési hirdetemény.

Mindenek előtt kijelentetik, hogy a dráskoveci 206 és 1558, ugy a perlaki 938. számú telekkönyvi ingatlanokra a 4508/tk 86. számú végzéssel Kocsis Ferencz és neje Domjanovics Teréz cirkovlyáni lakosok javára biztosított holtiglani hasznélvezet szolgalmi joga ezuttal érintetlenül hagyatik.

És ezzel kapcsolatban a perlaki kir. járásbíróág mint telekkönyvi hatóság által közhírré tétetik, hogy Czirkovlyán községnek Kocsis Mátýás elleni végrehajtási ügyében a nyilvánkönyv leg biztosított 56 frt 80 kr. tóke, ennek 1887. évi július 24-től 6% kamatai, 26 frt 90 kr. per, 8 frt 80 kr. végrehajtás kérelmi, s ezuttal 11 frt 35 krban megállapított árverés kérelmi költség behajtása céljából.

a) a dráskoveci 206 sz. tjkönyvben felvett 266 hrszámú ingatlan a becsatolt adóbizonnylat értelmében az 1881. évi 60. t. cz. 156. §-a alapján egészben 310 frt, a 688 hrsz. ingatlanak pedig Kocsis Mátýás Mátýás nevéen álló felerésze u. a. adóbizonnylat szerint 287 frt kikialtási árban;

b) a dráskoveci 1558 s. (telekjegyzőkönyvi 355. hrsz. ingatlanak Kocsis Mátýás nevéen álló felerésze 224 frt kikialtási árban és

c) a perlaki 938. sz. tjkönyvi 3980. hrsz. ingatlan a bemutatott adóbizonnylat szerint a fentebb hivatkozott § alapján 91 frt kikialtási árban és pedig az a) és b) alattiak Dráskovecz község házánál

1891. évi június hó 1-én d. e. 9 órakor a c) alatti pedig Perlak község házánál ugyanazon év hó és nap délutáni idejében 3 órakor; mindkét esetben azonban Gréz Alajos perlaki lakos, mint felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikialtási ár a fentebb kitett becsár; árverezui kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben, vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

A perlaki kir. jbiroság mint telekkönyvi hatóság. 839

1399 tkvi szám 891.

Arverési hirdetemény.

A perlaki kir. jbiroság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kenyeres Mátýás pálinoveci lakosnak Csavlek Mária férj: Szerbát Józsefné elleni kielégítési végrehajtási ügyében 120 frt tóke, ennek 1873. január 1-től járó 8 százalékos kamatai, 40 frt 76 kr. eddig már megállapított, ugy 8 frt 75 kr. előző, valamint ezuttal 7 frtben megállapított árverés kérelmi s a még felmerülő költségek behajtása céljából a n-kanizsai kir. törvényszék (a perlaki kir. jbiroság) területén lévő Dráskovecz községben fekvő, a dráskoveci 109. sztkjvben A + 1 sor 112ja hrsz. a. foglalt, Csavlek Mária özv. Szerbát Józsefné és Mihálicz Lénárd (nős Matiascs Borbálával) nevéen álló ingatlanra az 1881. évi LX. t. cz. 156 §-a ér-

telmében egészben 288 frt de a C. 3 sorsz. özv. Mihálicz Andrásné javára bekebelezett hasznélvezeti jog épséghen tartása mellett; és a dráskoveci 1193. sztkjvben A + 1 sor, 1445/b hrsz. a. foglalt Csavlek Mária férj. Szerbát Józsefné nevéen álló ingatlanra 192 frt besárban Dráskoveczen a községi bíró lakásán

1891 évi június hó 6-ik napján d. e. 10 órakor

D. Bárdió György csáktornyai lakos mint felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kikialtási ár a fentebb kitett becsár. Árverezui kívánók tartoznak a becsár 10 százalékát készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Vevő köteles a vételárat 3 egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap a., a másodikat u. a. 30 nap a., a harmadikat u. a. 45 nap a. minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6 %-os kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni. Ezen hirdetemény közzétételével egyidőjleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órák alatt az árverési feljbiroság íjbiroság tályánál s Dráskovecz község előljárásgánál megtekinthetők.

Megjegyeztetik, hogy a végrehajtás alatt nem álló közös tulajdonostárs Mihálicz Lénárd az 1881. évi LX. t. cz. 128 §-ában írt jogkezdvezményeket igénybe veheti.

Perlak-on, 1891. évi márczius 17-ikén.

100 hectoliter

mindenféle jóminő égő bor azonnal eladandó kis és nagy mértékben.

Kapható:

FRANKL SIMON

perlaki lakos gabonakereskedő házánál. A vételár 4-5 hónap múlva is fizethető. 835 2-2

100 hectoliter

svakojake fele dobroga vina od mah na prodaju pušca, vu maloji velikoj meri Dobiva se kod

SIMONA FRANKL-a

žitnogtrgovec, preločkog stanovnika vu hizi. Kaj se pako za izplačivanje tiče, za ono bude se 4-5 meseci pečalko.

Kiállítás Páris 1889.

arany érem.

Legnagyobb eredmény!! | Próbálatok és itéljetekek!!

**A PUSZTÍTÓ
TORD-TRIPLE**

kiirt patkányt egeret és vakondot anékül, hogy más háziállatoknak kárt okozza. — Ezen szer sem Arsenikumot, sem Strychnint, sem Phosphort vagy más a hányást ingerlő szert nem tartalmaz és háziállatoknak teljesen ártalmatlan.

Árak: Egy nagy csomag 1 frt., egy kis csomag 50 kr.

Ezer forintot fizetek annak, ki bebizonyíthatja, hogy egy a Tord-Tripet felülmúló szer létezik, mely főképen — mint ez — a háziállatoknak nem árt, mig ellenben más phosphorvegyülék elpusztít kutyát, macskát és legkellemetlenebb büzt terjeszti.

A. Cousseau Traverse Gazzino Marseille,
a francia-, belga- és olasz-allamvasutak szállítója.

Kapható **HEINRICH MIKSA** fúszerkereskedésében Csáktornyan.

826 3-6

1388/tk. 1891.

Arverési hirdeteményi kivónat.

A csáktornyai kir. járásbíróág, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Muraközi takarékpénztár végrehajtatónak Guncz István végrehajtást szenvedő elleni 72 frt tókekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a n-kanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. járásbíróág) területén lévő podtnereni 151 tk. 197 hrssz. a. 277

frtra; 558 hrsz. a. 171 frtra; 596 hrsz. a. 138 frtra; 633 hrsz. a. 69 frtra; 1012 hrsz. a. 119 frtra; 1435 hrsz. a. 95 frtra; 1470 hrsz. a. 190 frtra; 198 hrsz. a. 23 frtra becsült ingatlanok az ezen tjkvben felvett legelő illetőség 150 frt becsértékben; a poltuereni 738. tjkvben 905/1 hrsz. a. felvett s 119 frtra becsült ingatlan a végreh. törv. 156. §-a értelmében egészen — továbbá a podtnerenl 151. tjkvben 1876. hrsz. alatti ingatlanból Guncz Istvánt illető egyegyed része 64 frt 50 kr. becsértékben az árverést

elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

1891. évi június hó 11-ik napján d. e 10 óraker a podtureni község bíró házánaál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni foguak.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kérevéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1891. évi ápril hó 3-ik napján.

A csáktornyai kir. bíróság mint tkvi hatóság.

KOLLARITS
kir. aljbíró.

838

Ház eladás.

Csáktornyan, Deák-utca az előbbi Rosenberger-féle ház, mely következő helyiségekből áll;

üzlethelyiség, egy utczaí és udvari lakás, raktárhelyiség, továbbá nagy udvar és kert stb.

szabad kézből

azonnal eladó.

Bővebb értesítést szerezhetni

Schey Vilmosnál, Ludberg

és

Sönnewald Hermánnál, A.-Domboru.

827 3—3

Zacherlin

valóban a legkitűnőbb szer minden rovar ellen,

mivel — e tekintetben páratlan — bámulatos erő- és gyorsasággal teljesen kipusztít mindenféle rovar. Legjobban alkalmazható elhíntés által az üvegre csavart Zacherlin önmegtakarítóval.

A Zacherlint nem szabad a közönséges rovarporral összetéveszteni, mert a Z-cherlin egész más különlegesség, mely soha és sehol sem kapható, mint

lepecsételt üvegekben J. Zacherl névvel.

A ki tehát Zacherlint kér és papirtekercsen vagy dobozban port kap, mindene-etre meg van csalva.

Valódi minőségben kapható: Csáktornyan Strahia testvéreknel, Gráner testvéreknel Heinrich Miksánál, Göncz L.-féle gyógyszerházban. — Alsó-Lendván Fuss Nándor gyógyszerésznel és Freyer Fülöpnél. — Perlakon: Sosterics Pál és Kramarics Viktor fűszerkereskedésében.

803 4—10